

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejema.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Proč s krinkami!

Med vrednotami, ki nam morajo biti tako svete, da bi že vsaka misel na kako barantanje z njimi pomenila njih onečastitev, je na prvem mestu vsekakor država. Zadnji čas je že, da tudi mi Slovenci opustimo staro in svobodnega naroda nevredno miselnost, češ, da je država nekaj daljnega, tujega ali nam celo sovražnega. Taka miselnost je namreč pečat odvisnosti, da ne rečemo naravnost suženjstva. Mi smo jo prinesli s seboj iz tisočletne podjarmljenosti, zato pa jo moramo na vsak način premagati in izriniti iz sebe. Mesto nje moramo prevzeti novo, po kateri je država po naši lastni volji naša skupna domovina, ki jo ljubimo kot svojo lastnino, kot najvišjo tvorbo naše svobode in najtrdnjše jamstvo našega razvoja in napredka v bodočnosti.

Kakor hitro državo tako pojmuje, nam bo vsem jasno, da moramo glede njene ureditve imeti enoten, skupen in stalen cilj. Tega cilja ni mogoče menjavati ali preoblikovati po trenutnih razpoloženjih ali priložnostnih vidikih. Ogradje te ureditve pa tvori vedno ustava.

Doslednost

Mi smo dosledno branili stališče, da bodi in ostani naša država kot celota-enota. Te načelo smo takoj ob nastanku države smatrali za najpravišnje in tega smo se vedno držali in se ga držimo še danes. Prepričani smo namreč, da je tu vsako kolebanje nesmiselno, nepošteno, za državo škodljivo in za zrel narod ponižujoče. Verjamemo in priznavamo pa, da je zaradi naših bolnih razmer bilo marsikdaj težko to stališče vzdržati. Zakaj brezvestni spekulanti in ljudje, ki nimajo za politično delo dovolj čuta odgovornosti, so šli tako daleč, da so pripisavali vse težave, ki so se porajale kjer koli v ustroju naše skupnosti, na rovaš te enotnosti. Da, celo tako daleč so se spozabljali, da so za napake in nepravilnosti posameznikov krivili državno enotnost. Pri tem so prav na svojski način razvijali svoja načela, ki so bila včasih taka, včasih drugačna, kakor je pač sproti narekoval osebni in strankarski račun.

V zasebnem življenju človeka, ki tako dela, nihče nič ne ceni, nihče se ne zanese nanj in mu tudi nič ne verjame, a narod pozna za take ljudi celo vrsto malo častnih imen. Čudno pa je, da nekateri v javnem delovanju tega edino pravih gledanja nečejo priznati. Na stotine javnih izgovorov imajo vedno pripravljenih, vendar nobeden ne drži. Politika ni nekaj, kar bi se dalo iz življenja iztrgati in obravnavati po lastnih, za ostalo življenje neveljavnih vidikih. Nasprotno: kar je v zasebnem življenju nečastno, je v političnem še toliko hujše!

Zahrbtni računi

Prepričani smo, da to vedo in natihoma priznavajo tudi vsi oni, ki se v svojem javnem delu po tem ne ravna. Ne vodi pa jih v to morda kaka usodna zmota ali napačen idealizem,

ampak grdi, koristoljubni računi. Ti ljudje vidijo v političnem delovanju samo borbo za oblast.

Mislimo, da nam ni treba podrobneje očitavati takega početja, ki je vsej javnosti znano in se obsoja samo po sebi. Opozorili smo nanj samo zaradi načelnosti, ne pa morda zato, da bi koga črnili, podcenjevali ali mu podtikali kaj, česar ni storil. Ta način borbe nam je namreč kot poštenim ljudem vedno in dosledno tuj ter ga zato obsojamo in odklanjamo.

Božji mlini meljejo počasi

Površen opazovalec dogodkov bi utegnil misliti, da kdo nekaznovano lahko uganja take hudobije in v spremenjenem položaju lahko vedno sproti obrne kolo usode v svojo korist. Resničnost dokazuje prav nasprotno. Star slovenski pregovor o božjih mlinih, ki meljejo počasi, pa zanesljivo, je ohranil tudi tu svojo veljavo. Danes to lahko vsak dan sproti vidimo potrjeno prav na vseh onih, ki so nas zaradi naše poštenosti preklinjali in pred vso javnostjo sramotili ter blatili.

Napak, ki se pri nas v raznih panogah pojavljajo, mi nismo nikoli tajili in jih še danes ne tajimo. Vemo tudi, da ni državnega organizma brez napak. Nasprotno smo mi vedno skušali te napake odstraniti in jih vsaj znižati na najnižjo mero. Predlagali smo upravno dekoncentracijo, da bi na ta način izboljšali državno upravo in ji omogočili točnejše in hitrejše poslovanje. Predlagali smo še razne druge ukrepe, ki vsi streme za tem, da se poslovanje v javni upravi izboljša. Kajti prepričani smo, da je glavni vir nejevolje slaba uprava v nekaterih

panogah. Če bo ta odstranjena, bo samo po sebi odpadlo marsikaj, kar danes povzroča slabo kri. Nikdar in nikoli pa nismo predlagali nič takega, kar bi bilo naperjeno proti državni enotnosti.

Mirne duše zato lahko trdimo, da nismo mi zakrivali pojavov in razmer, ki jih nihče ne more odobravati. Trdimo celo, da bi do nezdravih pojavov nikdar ne bilo prišlo, ako bi se naše gledanje tako dosledno pošteno uresničevalo kakor smo želeli mi. Vedeti pa je vse-kakor treba, da v politiki ne zadošča suha teorija, ampak da mora biti ta s polnim umevanjem, odločno, a vendar s potrebno obzirnostjo, zlasti pa z globoko etiko prelita v življenje.

Mi nismo nikoli potrebovali nobene krinke in je niti danes ne potrebujemo. Zato z vedrim obrazom in jasnim pogledom lahko ugotovimo marsikaj, česar kdo drugi ne more. Zanašamo se na poštenost svojega dela, na svetost svoje borbe in na pravičnost mode, ki ne pustj nobenega zla brez kazni in nobenega plemenitega dejanja brez življenjskega priznanja. Zato sredi borbe ponosno čakamo trenutka, ko bo zmagalo spoznanje tudi tam, kjer si danes še zamaš išče luči.

Lojalno pa posebej priznavamo, da nas kot opozicijsko skupino posebno veseli odločna beseda predsednika vlade g. dr. Milana Stojadinovića, ki je jasno in nedvoumno izpovedal načelo državnega in narodnega edinstva. S tem je potrdil naše stališče in obsodil vse one, brez ozira na stranko in smer, ki so nas zaradi tega preklinjali.

V tem potrdilu in v tej obsodbi pa vidimo zadoščenje, na katero smo lahko ponosni.

Demokratizacija kredita

V istem času, ko se politična javnost na široko ukvarja s sporazumom in protisporazumom, doživlja gospodarska javnost težke, dosledno izvedene in komaj popravljive udarce, ki se tičejo mnogo važnejših stvari kot pa je katerokoli politično vprašanje. Vendar politiki ne mislijo, da jim bodo v bližnji bodočnosti odrezane vse možnosti, da se kakor koli še uveljavijo in politične zahteve podpro z dokazi, ko so bili še vselej tehtni in mnogokrat odločilni.

Vse naše časopisje bi moralo dan za dnem opozarjati, kako neizprosno se ves sad slovenskega dela jemlje Sloveniji in odhaja v druge kraje, da se več ne vrne.

Zadružništvo

Zadružništvo predstavlja kup razvalin. V sled denarne politike je zašlo na pota, ki vodijo samo še v likvidacijo. Morebiti bo tu in tam kak idealen napor skušal oživeti posamezno zadrugo, toda celota ne more nikamor več. Ne samo, da tej celoti nihče, ki je odgovoren pred narodom, neče dati pomoči. Še več. Organizacije, ki naj zavza-

mejo mesto umrlega zadružništva, so že tu. Če naj oživi zadružništvo, ne sme biti njih. A če so tu, so le potrdilo skrite misli, pa vidnejše odločitve, da je zadružništvu namenjen konec.

Delo velikih mož drobe roke malih ljudi. Ideja demokracije v gospodarstvu hiti nasproti žalostnemu koncu, kakršnemu se je skoro do kraja približala že ideja politične demokracije.

Kredit, ki ga daje ljudstvo sebi

Ne moremo pozabiti časov, ko je sleherni slovenska občina bila torišče, ki je na eni strani zbiralo sadove dela bližnje okolice, da bi jih po drugi spet izročalo isti okolici. Ta okolica je imela potrebe po zidavi javnih gradb, stvarjanju ali popravilu zasebnih poslopij; za te stvari potrebna sredstva je dobila takorekoč sama pri sebi, hitro, poceni in z zavestjo, da tesna povezanost vseh, varčevalcev in posojilojemalcev, ne bo nikogar silila k uničenju drugih. Ta način, ko ljudstvo samo upravlja s svojimi prihranki in samo odloča o njih uporabi, je del vesoljnega

demokratskega načela. V časih, ko se je demokracija borila za veljavo v upravi občin in države, je bilo zadružništvo njen nujni spremljevalec. V časih, ko se dogaja nasprotno, tudi odpada zadružništvo in se gubi v temo.

Ni torej treba misliti, da ne obstoji zlo, večje in važnejše, ki je pokopalo i politično i gospodarsko demokratičnost.

Posledica odstranitve zadružništva

Kdor danes išče kredit, četudi par tisoč dinarjev, je obsojen na obupna pota. Preje so ti možje dali denar tvojih sosedov, ki jim je bil zaupan, pa ste se zmenili brez vseh mogočih izpiskov, potrdil, cenitev, pisarij in intervencij. In sedaj? Romaš sem, romaš tja, potrošiš skoraj toliko, kolikor rabiš posojila, zato, da ga dobiš. Tvoja domača hranilnica je pa ubita. In v njej tvoj denar.

In obrestna mera! Kar je doprineslo zadružništvo v borbi zoper visoke obresti, vse je zastonj. Zakaj kapital prehaja v roke, ki ne poznajo ničesar razen zasluzka, in to čim večjega.

Samolastno odločajo višino obresti, stavljajo ti pogoje, da si izmučen želiš izpod jarma, izpod katerega poti ni videti.

Ni načeto le nagnjenje k varčevanju, načeta je še tista globoka resnica, ki pravi, da je pravičnost temelj držav. Krivični posegi v sleherni slovenski dinar pa to pravičnost glojejo prav pri korenini.

Ubogi zaščiteni kmet

Dobil je povelje za plačilo prvega obroka. Kmetija ga ne zmore. Zmogla bi pa to kupčija za parcelo, še dva ali več obrokov bi zmogla. Toda ta kmet ne more prodati, ker kupec noče čakati, kdaj mu bo banka v daljnem kraju rešila prošnjo za odpis parcele. Kupec gre drugam.

Kmet pa čaka dražbe in trepeče s svojo družino.

Na vrsti je meščanstvo

Zob časa se ni ustavil na podeželju. Mesto je imelo vedno več pravic kakor dežela in se je tudi sedaj dlje držalo. Pa tudi njemu so ure štete. Denar iz mestnih zavodov, okrajnih in drugih večjih posojilnic je obsojen na to, da ne bo služil rokam, ki so ga izkopal z muko in znojem iz tal.

Dih fašizma v Romuniji

Romunske tovarne, ki niso odpustile delavcev in uradnikov tuje, neromunske narodnosti ter romunskih židov, kakor je to pred časom odredilo ministrstvo za trgovino, odslej ne bodo mogle več biti upoštevane pri oddaji državnih dobav.

Kakor je tak ukrep zaradi silnega pritiska tujcev na Balkan razumljiv, je vendar čudno, da se države bore proti tujemu delavstvu, ne pa proti tujemu — kapitalu. Narodov pa ne uslužnjajo tuji delavci, pač pa jih brezobzirno podjarmlja tuj kapital!

Dosmrtna pokora

Pred časom smo poročali o gnusnem umoru žagarja in posestnika Janeza Šinkovca v Poljanski dolini. Umor je zasnovala njegova lastna žena Katarina, izvršil pa ga je njen ljubimec Jovan Stamenkovič.

Veliki kazenski senat v Ljubljani je nato Katarino Šinkovčevo in Jovana Stamenkoviča obsodil, vsakega na 15 let robije. Državni tožilec dr. Fellacher se je pritožil na apelacijsko sodišče zaradi prenizke kazni.

Apelacijsko sodišče je pritožbo državnega tožilca glede Stamenkoviča zavrnilo, glede Katarine Šinkovčeve pa ji je ugodilo in zvišalo prvotno kazen v — dosmrtno robijo.

Za spremembo Uredbe o likvidaciji kmetjskih dolgov

Glavna zadružna zveza kraljevine Jugoslavije je izdelala predlog za spremembo in dopolnitev Uredbe o likvidaciji kmetjskih dolgov, ki ga je predložila na odločilnih mestih. Ta predlog se glasi:

1. V obračunu kmetjskih dolgov je treba drugam priznati tudi sodne stroške in stroške eksekucije, ki so nastali po 20. aprilu 1932, če je bila tožba ali eksekucija osnovana na zadružnem odplačilnem načrtu za dotično zadrugo, ali pa če dolžnika po prejšnjih uredbah ni bilo smatrati za kmeta, temveč mu je bila priznana zaščita šele po uredbi o likvidaciji kmetjskih dolgov.

2. Po uredbi morajo zadruge za odpis 25% dolga uporabiti polovico deležne glavnice in vse rezerve. Uredba se naj izpremeni v toliko, da se uporabijo za odpis le dejanske rezerve, ki ostanejo potem, ko je zadruga odpisala svoje sumljive terjatve in zneske, ki jih je predpisala zveza za sanacijo drugih zadrug, odnosno zneske, ki so potrebni za sanacijo zveze. V ta namen naj bi kreditne zadruge sestavile posebno bilanco zaradi ugotovitve dejanskih rezerv po stanju od 25. novembra 1936. Če je zadruga včlanjena v zvezi, ki ji je odobrena sanacija, naj se odbijejo zneski nasproti zvezi zaradi sanacije in tudi zneski za prispevek v sanacijski fond zveze v smislu čl. 6. uredbi o zaščiti kmetijskih kreditnih zadrug. Za te zadruge naj bilanco predloži zveza s skupnim izkazom zaradi istovrstne ugotovitve dejanskih rezerv teh zadrug.

3. Če je glavni dolžnik zadruga, ki je prišla v likvidacijo najmanj leto dni pred uveljavljenjem te uredbe, tedaj naj se smatra, da morajo obveznosti zadruge izpolniti solidarno dolžniki in poroki.

4. Točka 5 b, čl. 24. finančnega zakona, ki določa, da se pri dolgovih preko 500.000 din ne smatra kot kmetjski dolg presežek dolga preko 500.000 din, naj se spremeni tako, da se dolgovi kmetov, ki presegajo 500.000 din, sploh ne smatrajo kot kmetjski dolgovi.

5. Zadružnim zvezam naj se povrnejo vsi stroški in vsi izdatki za posle v zvezi z uredbo o likvidaciji kmetjskih dolgov (sestavljanje obračunov, izročanje upniških listin, pojasnila zadrugam itd.). V tem pogledu naj se izpolni čl. 17. uredbi.

6. Čl. 36. uredbi o likvidaciji kmetjskih dolgov naj se v 1. odstavku dopolni v toliko, da smejo kmetijske zadruge za nakup in prodajo poleg odplačilnih obrokov zahtevati od kmetjskih dolžnikov tudi obresti v enaki višini, kakor jih morajo same plačati za kredite.

7. V obseg orne zemlje naj se glede na razmere v dravski banovini prišteje tudi površina gozdov.

8. Ako se dolžnik, ki ima pravico na zmanjšanje dolga za 50%, ne poslužuje ugodnosti po uredbi, to je da ne zahteva zmanjšanje dolga in ne plača anuitete, potem gre poroku pravica, da zahteva zmanjšanje dolga na 50%; če pa pride do prisilne izterjave potom dražbe, potem naj bo porok zavezan samo do višine 50% dolga.

9. Kmetje, ki so kupili od Osrednjega saveza hrvatskih seljačkih zadrug zemljišča veleposesev, ki jih je likvidiral savez, ki mu je sedaj odobrena sanacija, naj poplačajo svoje dolgove nasproti savezu, če jim je le-ta kreditiral kupnino, po predpisih, ki veljajo za dolgove kmetov nasproti denarnim zavodom.

Najbolj sočni so — slovenski kmetjski žulji

Iz pravkar objavljenih poročil Privilegirane agrarne banke posmemamo, da je bilo v času od 28. septembra do 18. oktobra plačanih 5'38 milijona din, na centralo v Beogradu 1'66 milijona din, na podružnico v Zagrebu 1'29 milijona din in na podružnico v Sarajevu 0'15 milijona din. Vrhu tega je Privilegirana agrarna banka prejela še okrog 5 milijonov din plačil, ki še niso vključena po podružnicah. Skupaj je doslej vplačanih 88'2 milijona din, to je okrog 40% izračunane anuitete. Kako napreduje vplačilo prve anuitete, nam nazorno kaže naslednja primerjava celotne vsote vplačil na dan 18. septembra in na dan 14. oktobra v milijonih din; (v oklepajih odstotki celotne izračunane anuitete):

	18. sept.	14. okt.	razlika
Beogradu	40'0 (35%)	42'5 (38%)	2'5
Ljubljana	15'8 (35%)	20'1 (45%)	4'3
Zagreb	15'2 (34%)	17'1 (39%)	1'9
Sarajevo	3'2 (11%)	3'5 (14%)	0'3

Skoro polovica vseh vplačil v času od 18. septembra do 14. oktobra je odpadla na ljubljansko podružnico, čeprav znaša anuiteta, ki odpade na to podružnico, le 21% celotne anuitete. Zaradi tega je celotni odstotek plačil na področju ljubljanske podružnice že mnogo večji nego na ostalih področjih in je dosegel že 45%, medtem ko znaša v zagrebški podružnici 39%, v beograjski centrali 38%, v sarajevski podružnici pa komaj 14%. Po številu dolžnikov, ki so vplačali anuiteto, pa je stanje naslednje: Na področju ljubljanske podružnice je plačalo anuiteto že 88'5% vseh dolžnikov, na področju zagrebške podružnice 62'5%, na področju beograjske centrale 42'5%, na področju sarajevske podružnice pa le 22'5%. V Sloveniji je torej le še 11'1/2% kmetjskih dolžnikov, ki še niso plačali anuitete. So pa to po večini največji dolžniki, na katere odpade preko polovice celotne dolžne anuitete.

Znova se torej potrjuje, kar smo ugotovili že pred dobrim mesecem, da zaostajajo s plačilom pred vsem oni kmetjski dolžniki, ki imajo večje dolgove in so prosili za znižanje dolga, pa njih prošnje sodišča še niso rešila. Na področju ostalih podružnic so merodajni seveda še drugi momenti. Za plačilno moralo slovenskega kmeta je gornji razmeroma visoki odstotek plačila v primeri z ostalimi področji tem bolj značilen, ker je znano, da živi slovenski kmet še vedno v težavnih razmerah, medtem ko se je stanje kmetijstva zlasti v Vojvodini in na Hrvatskem spričo ugodnega izvoza žita, svinj in živine v mnogo večji meri zboljšalo. V naši državi smo imeli lani izredno obilno pšenico in koruzno letino in tudi letošnja letina je prav povoljna. Vse to pa ne velja za Slovenijo, ki je glede žita pasivna in ga mora sedaj po višjih cenah kupovati. Posebno pozornost zaslužijo izredno nizke odstotne številke, ki jih izkazuje sarajevska podružnica. Te številke nam kažejo posledice propagande za popolno črtanje kmetjskih dolgov, ki se širi zlasti v Bosni in Hercegovini.

Napačno bi seveda bilo misliti, da slovenski kmet laglje plačuje kakor njegov tovariš na jugu. Pač pa je vesten in točen, tako točen, da so hudomušneži nadeli njegovi vestnosti celo neko drugo ime. Uboga Slovenija, ubogi kmet! Bil bi pač vreden vsaj toliko, da bi bili vestni do njega vsaj tisti, za katere gara!

Proti fašizmu

Zanimiv in poučen je izid pravkar izvršenih občinskih volitev na Norveškem. Največ mandatov je pridobila delavska stranka na škodo neodvisnih kandidatov. Število glasov pa, ki so jih pri občinskih volitvah dobili fašisti in komunisti, je tako nezatno, da je skoraj enako — nič!

Doma in drugod

Senat in Narodna skupščina

sta zaključila v torek, 19. oktobra svoje letošnje zasedanje in naslednji dan 20. oktobra pričela z novo dobo zakonodajnega dela. V obeh zbornicah so izvolili novi predsedništvi. Vladna stranka je povsod postavila z malimi izjemami dosedanje kandidate.

V senatu je napravil vladni klub sporazumno listo z neodvisnim klubom, ki mu pripada tudi senator g. dr. Marušič. Na ta način je imela vlada zagotovljeno večino. Za predsednika je bil ponovno izvoljen g. dr. Želimir Mažuranić. Dosedanja podpredsednika sta odpadla. G. Milan Simionović je bil imenovan pri zadnji rekonstrukciji (spremembi) vlade za ministra pravde, a g. dr. Miroslava Ploja niso več kandidirali, čeprav je nedavno izstopil iz kluba JNS in se približal vladnim senatorjem. Nehvaležnost je plačilo sveta. Z njim smo Slovenci izgubili podpredsedniško mesto v senatu, ki smo ga držali od početka.

V narodni skupščini je bil ponovno izvoljen za predsednika g. Stevan Čirjč. Vojko Čvrkića, ki je bil imenovan za ministra pošte, je zamenjal narodni poslanec Jevrem Tomić, tajnika Todorja Živkovića pa Stojadin Dimitrijević. Vsi drugi člani predsedništva so ostali nespremenjeni.

Opozicija je v narodni skupščini postavila skupno listo. Za predsednika je kandidirala g. Milovana Lazarevića (JNS). Za podpredsednike: Milivoja Perića (neodvisni klub), dr. Janka Baričevića (Jugoslovanski klub) in dr. Jos. Režeka (delovni klub). Tudi kandidati za tajniška mesta so bili vzeti iz vseh opozicijskih klubov.

Še isti dan popoldne sta bili obe predsedništvi sprejeti v avdienco pri kr. namestnikih.

V petek 22. oktobra je narodna skupščina izvolila pet stalnih odborov. Klub JRZ in Djordjevićev seljački klub sta postavila skupne liste vladne večine, opozicijski klubi pa so nastopili s posebnimi listami.

Vladna večina je dobila v finančnem odboru, ki šteje 31 članov, 18 odbornikov, opozicijski klubi skupno pa 13. Od teh je dobil klub JNS 6, neodvisni 2, jugoslovanski 1, delovni in radikalni 3, narodni pokret pa 1 odborniško mesto s pripadajočim namestnikom.

Z izvolitvijo odborov je bil delovni program novega zasedanja narodne skupščine izčrpan in seje odložene.

Senat je sprejel zakonski načrt o ugodnostih odlikovancev z redom Karadjordjeve zvezde.

Senator Ilidžanović in tovariši so zopet vložili zakonski načrt za pobijanje korupcije. Predsednik senata je izjavil, da bo na eni izmed prihodnjih sej izvoljen poseben odbor za proučitev tega zakonskega predloga.

V narodni skupščini je bilo prečitanih večje število interpelacij, ki so jih vložili narodni poslanci na posamezne ministre.

Sestanek opozicijskih šefov

Šefi zagrebške in beograjske opozicije so se pretekli četrtek sestali v Farkašiu v bližini Siska. Konferenca se je vršila pri župniku Irgoliću, ki je šolski tovariš dr. Vladimirja Mačka.

Od beograjske združene opozicije so prisostvovali konferenci Miša Trifunović in dr. Laza Marković za radikale, Ljuba Davidović, B. Vlajić in Milan Grol za demokrate ter Joca Jovanović in dr. Milan Gavrilović za zemljoradnike.

Iz Zagreba se je pripeljal z avtomobilom dr. Vl. Maček.

Javnosti ni bilo ničesar sporočenega, o čem so gospodje razpravljali. Domneva pa se, da je bilo govora o tem, kaj naj združena opozicija podvzame v zvezi z nedavno sklenjenim sporazumom.

Pristaši združene opozicije so napovedali večja zborovanja po Srbiji. Prvo tako zborovanje

naj bi se vršilo v bližini Beograda. Na teh zborovanjih bodo poskušali pridobiti tudi Srbe za zagrebški sporazum. Prenešti žele borbo v narod, ker niso takoj po sklenjenem sporazumu dobili vlade v svoje roke, kar so s tako velikimi črkami napovedovala zlasti slovenska omizja, ki iščejo političnega pooblastila pri združenih opoziciji, ali kakor jim naš narod pravi honorarni konzuli beograjske in zagrebške združene opozicije v Sloveniji.

Ta borba bo vsekakor zanimiva zato, ker se bo s tem jasno potegnili črta med združeno opozicijo in JRZ, ki se je vse do sedaj spretno skrivala in brisala tako z ene kakor tudi z druge strani. Kajti najnovejše izjave vodilnih gospodov od JRZ kažejo, da sporazum, to nebogljenote dete, ne bo dobilo od te strani več podpore in nežnih materinskih rok, temveč zakonsko odgovornost.

Oče sodobnega čebelarstva — 70letnik

Ta mesec je praznoval 70 letnico svojega rojstva čebelarje marljivi in vestni slovenski učitelj g. Franc Rojina, ki ga spričo njegovega zaslužnega, smotrenega in vzorno vestnega dela na polju slovenskega čebelarstva lahko vzorejamo z Janšem in Znidaršičem ter ga z vso pravico imenujemo — očeta sodobnega čebelarstva.

Po končani nižji gimnaziji je jubilar, ki je šišenski rojak, vstopil na učiteljsko v Ljubljani, kjer je l. 1887. maturiral. Potem je kot učitelj služboval po raznih krajih, povsod pa je znal poleg šolskega dela najti še dovolj časa za čebelarstvo. Vzgaljal je, učil in budil v svojih učencih in po vsej svoji okolici ljubezen in smisel za to tako lepo in koristno narodno gospodarsko panogo.

Ne moremo si kaj, da mu ne bi v imenu vseh, ki so bili deležni njegovega plodnosnega delovanja, izrekli svojega toplega priznanja in iskrene hvaležnosti ob tem pomembnem življenjskem jubileju. S svojim požrtvovalnim delom si je postavil spomenik, ki bo večno živ, narod pa bi mu bil iskreno hvaležen, če bi mu jubilar poklonil svoje spomine, ki bodo mladim rodovom neizbrpljiv vir za pobudo v nadaljnjem delu.

Naj bi mu nebo naklonilo v priznanje zaslug najlepšo odliko — še mnogo jasnih, srečnih, vedrih let življenja!

Dvojna igra kat. akcije

Ob priliki škofovske konference v Zagrebu je dal sarajevski nadškof g. dr. Šarić dopisniku »Hrvatskega dnevnika« tole izjavo o klerikalizmu:

Škofje morajo hoditi z narodom. Naša sreča je, da smo imeli za voditelja pokojnega Radića, ki je postavil načelo: Vera v Boga in seljaška sloga. To je pravi temelj, na katerem se more uspešno dalje zidati. Hrvati ne zahtevamo ničesar drugega kakor svobodo. Tudi muslimani bolj

in bolj uvidevajo, kam spadajo po svojem narčaju: med Hrvate... Kadar se bomo mi vsi otresli klerikalizma, bomo mogli mnogo laže naprej. V hrvatskem pokretu je določeno vsakomur svoje mesto. Hrvati nismo nikaki klerikalci. Klerikalizem je hrvatski narod zavrgel in odbil. Vsi stojimo za našim dr. Mačkom.

Izvajanja nadškofa dr. Šarića o klerikalizmu se čitajo zelo zanimivo. Radovedni smo le, kaj bodo dejali o njih hrvatski klerikalci, ki se v bratskem objemu s frankovci ravno sedaj tako živahno pripravljajo za novo akcijo v motnih vodah.

Kat. akcija v Sloveniji drugače dela in je ravedezno v popolnem nasprotju s stališčem sarajevskega nadškofa dr. Šarića. Obe kat. akciji slovenska in hrvatska delata po navodilih Vatikana in imata istega šefa.

Odborova seja OJNS

V nedeljo dopoldan se je vršila v Kazini v Ljubljani prva seja banovinskega odbora omladine jugoslovanske nacionalne stranke. Navzoči so bili delegati iz vseh srezov Slovenije. Predsedniško poročilo je podal uvodoma g. inž. Rus. Navzoči policijski komisar je sejo razpustil in poklical večje število policijskih organov, ki so izpraznili prostore omladinske organizacije JNS.

Vsi delegati so odšli nato na drugi prostor, kjer se je seja nemoteno vršila. Ob borbeni pozornosti so govorili na seji predsednik inž. Rus, tajnik Uršič, blagajnik Verbič, banovinski tajnik JNS dr. Zajc, narodni poslanec Milan Mraylje in še mnogo drugih odbornikov z dežele.

Sprejeti so bili važni organizacijski sklepi.

Zborovanje HSS

Za nedeljo je sklicala bivša HSS veliko zborovanje svojih pristašev v Karlovcu. Prišli so kmetje iz več srezov in po pisanju zagrebških listov se je zbralo okrog 20.000 zborovalcev.

Glavna govornika sta bila podpredsednik HSS g. inž. Avgust Košutić in prvak samostojnih demokratov dr. Srdjan Budisavljević. Poleg teh dveh je nastopilo na govorniškem odru še večje število hrvatskih narodnih poslancev.

To je prvi večji shod združene opozicije po sklenjenem sporazumu. Na nedeljskem zborovanju v Karlovcu so govorili v glavnem o sporazumu med zagrebško in beograjsko opozicijo.

Škofovska konferenca

V Zagrebu se je v petek pričela konferenca jugoslovanskih škofov. Konferenca je trajala več dni in je razpravljala o raznih cerkvenih vprašanjih in zlasti tudi o usodi znanega konkordata, ki je bil v senatu odstavljen z dnevnega reda in ne pride več v razpravo v sedanjem besedilu. Na konferenci sodelujejo srbski primas nadškof dr. Dobrečić, nadškof dr. Šarić in nadškof-koadjutor dr. Stepinac, nadškof dr. Ujčić iz Beograda ter škofje dr. Akšamović iz Djakova, dr. Burić iz Senja, dr. Srebrnić s Krka, grško-katoliški škof dr. Njaradi, dr. Bonefačić iz Splita, Pušić iz Šibenika, dr. Carević iz Dubrovnika, frančiškanski škof Mišić iz Mostara, frančiškanski škof Garić iz Banjaluke, dr. Rožman iz Ljubljane, dr. Tomažič iz Maribora, dr. Gnidovec iz Skoplja, Budanović iz Subotice ter generalni vikar kotorski don Slijepčević.

Dr. Milan Stojadinović o zagrebškem sporazumu

V nedeljo se je vršil v Beogradu kongres mladine JRZ. Kongresu je prisostvoval tudi predsednik vlade g. dr. Milan Stojadinović z več ministri. Takoj v začetku je povzel besedo predsednik vlade in imel daljši govor, v katerem je med drugim izjavil:

Mladina JRZ ni samo za parado, nego je orodje resnega dela, torišče jugoslovanstva. Naša mladina mora z vso odločnostjo čuvati edin-

stvo in nedeljivost naše države in našega naroda...

Naša stranka je za eno in nedeljivo, nikoli deljivo Jugoslavijo! Naša stranka je za narodno in državno edinstvo.

Naša stranka smatra načelo samouprave v širokem obsegu za najboljši sistem za ureditev državne uprave. Državno vodstvo in državno upravo je treba tako, organizirati, da se posameznim pokrajinam da možnost, da same uredijo svoje lokalne potrebe, upravne, gospodarske, finančne, kulturne in druge, kolikor so vezane na te pokrajine, in to na način, spričo katerega ne bodo nastala nikakršna nasprotstva med lokalnimi upravami in upravo države. Vsa področja državnega življenja morajo biti dostopna i Srbom i Hrvatov in Slovencev in z vsemi kraji v državi se mora enako postopati.

V času, ko se toliko govori o sporazumu Srbov in Hrvatov, sem smatral za potrebno, da vas opozorim na naslednje osnovne vidike naše stranke, na področju notranje ureditve države. O tej ureditvi se razpravlja že skoraj 20 let. Skupine tako zvane združene opozicije razpravljajo o tem vprašanju z bivšo RDK že več ko dve leti v popolni svobodi in brez vsake ovire z naše strani. Kakšen pa je rezultat teh razgovorov? Spoznali smo ga po onem sporazumu, ki je bil objavljen ob tretji obletnici smrti našega največjega kralja. In v tem sporazumu ni spo-

razuma za ureditev vsega onega, kar se imenuje hrvatsko vprašanje. Če se za to ureditev po tolikih razgovorih in pogajanjih ni našla rešitev, kako naj se najde tedaj, ko naj bi se sestala v sporazumu omenjena konstituanta. In če se ne doseže sporazum, kaj bo potem z našo veliko domovino, za katere ustvaritev so bila žrtvovana toliko človeška življenja in ki je bila ideal vseh slavni generacij Srbov, Hrvatov in Slovencev, vseh Jugoslovanov? Ko si zastavljam to vprašanje na našem mladinskem kongresu, smatram in to smatra tudi celokupno vodstvo naše stranke, to smatrate tudi naša podpredsednika dr. Korošec in Spaho, da se JRZ nikakor ne more pridružiti nobeni akciji, ki bi imela namen spremeniti sedanje ustavno stanje na način in s sredstvi, ki v ustavi niso predvideni. Mi smo prisegli na današnjo ustavo in mi bomo kot pošteni ljudje svojo prisego in svojo besedo kralju izpolnili.

Se nedavno je »Slovenec« proglasal unitarizem, narodno in državno edinstvo in vse, kar je o teh rečeh govoril predsednik vlade in predsednik JRZ g. dr. Stojadinović za hegemonijo, (nadvlado) srbstva, za najhujši centralizem, nas pa nagnal z izkoreninjenici.

Sedaj si ga dovoljujemo prav lepo vprašati, zakaj je jedel žabo vseh pet let, ali kdaj govori resnico. Ali je bilo stališče l. 1933. njegov program ali sedaj?

Kaj se godi po svetu

Svet se še vedno suče okrog vprašanja: Ali fašizem — ali komunizem? Najbolj zanimivo pri tem je dejstvo, da v resnici ne gre niti za to niti za ono. Vsa ta navidezno velika borba je samo figovo pero, ki naj zakrije resnične cilje. V svetovni politiki se danes bije tragična, morda bi lahko rekli — usodna borba za razdelitev sveta. Nam kot malemu narodu je pri tem dana vloga opazovalca. Prizadeti smo samo v toliko, v kolikor nam je dano na izbero, kam se bomo odločili.

Vse, kar se godi v Španiji, posredno bi celo skoraj rekli, da tudi kri, ki v rekah teče na Daljnem vzhodu, pomeni samo boj

za slovanstvo — ali proti njemu

Samo v okviru tega boja je mogoče razumeti vse silne trzavice v svetovni politiki.

Evropski zapad je v glavnem doigral svojo življenjsko vlogo. Francozi so kot najbolj kulturni narod bele rase ta trenutek pravilno domeli in so se naslonili na narod bodočnosti — na slovanske Ruse. Moti se, kdor misli, da je francosko-ruski pakt samo plod diplomacije. Ne, to je mnogo več! To je nagonski krik kulture, ki noče umreti in si zato išče — dediča.

Drugeče to umevajo drugi narodi, ki hočejo z glavo skozi zid. Kolo zgodovine se suče z neizprosno nujnostjo. Te pa ne priznajo vsi tisti narodi, ki so nasproti slovanstvu postavili

fašizem

kot rešilno brv. Po vsej sili hočejo dopovedati svetu, da je v slovanstvu jedro komunizma, kar je enako s pojmom — razkroja. Proti temu postavljajo oni načelo narodne absolutnosti, narodne neomejenosti. To načelo gre tako daleč, da lahko kradeš, ubijaš, ropáš in moriš, če znaš dokazati, da je to v interesu — naroda in države.

Zgodovina se zmeraj ponavlja. Za človeka, ki stoji ob strani in samo opazuje, je vprav ginljivo gledati, kako se danes usoda maščuje nad

Španijo

za dejanja, ki jih je ta narod zagrešil pred stoletji v Ameriki.

V zimskih večerih ste nemara že kdaj brali zgodbe o odkritju Amerike. Imena Cortez, Pizarro, Amerigo Vespucci so vam ostala v spominu. Niste pa tedaj vedeli, da so bili ti »divjak« potomci velike kulture, pred katero mi

danes strmimo. Kulturni beli človek je te ljudi, ki jih ni razumel, streljal kakor divjačino. Danes pa vemo, da so tam davno pred našim štetjem že imeli koledar, ki v ničemer ne zaostaja za našim. Vemo torej, da je ta narod poznal astronomijo, nauk o svetovju in gibanju teles v svetovnem prostoru (zvezd) z ozirom na naš planet (zemljo).

Iznajdljivi Japonci korakajo na kitajsko bojišče odeti z riževo slamo, da jih sovražnik pri zasledovanju iz zraka ne more opaziti.

Glejte, kar so tam pred stoletji počeli Španci iz pohlepa po zlatu, to se danes godi na španskih tleh iz pohlepa po drugih vrednotah, ki pač danes odločajo o moči na svetu. Kakor so nekoč Španci kot tujei vdrli v Ameriko in neusmiljeno morili domačine ter uničevali njih kulturo, tako danes vidimo, da

tujci

na španskih tleh uničujejo stoletne vrednote španske kulture in hočejo po vsej sili odločiti o usodi tega naroda.

Francovi načrti

Kakor poročajo, pripravlja general Franco generalni naskok na Madrid. Prej pa hoče še presekatiti zvezo med Francijo in Valencijo, sedežem republikanske vlade.

Vse kaže, da se španska tragedija bliža svojemu koncu. Naj se konča že tako ali tako,

»Naš čaj« mešanica domačih čajnih rastlin!

Najboljši nadomestek za inozemske čaje!

Po odobrenju ministrstva socialne politike in narodnega zdravja v Beogradu z dne 11. maja 1935. S. br. 14.004

Naprodaj pri:

Kmetijski družbi r. z. z o. z. v Ljubljani

je vendar žalostna. Po vsej priliki španski narod ne bo dosegel idealov, za katere je prelil toliko krvi. Italija je namreč spretno izigrala položaj in se vrinila kot vodilna pokroviteljica arabskega muslimanskega sveta, ki ga prav spretno hujska proti Angležem. Zaradi nevarnosti, ki v tej gonji obstoji za velikobritanski imperij, je morala Anglija popustiti. Med štiriimi očmi, za hrbtom takorekoč, sta angleška in italijanska diplomacija sklenili glede Španije sporazum, čegar vsebina sicer ni nikomur znana, a jo človek lahko razbere iz razvoja dogodkov. Tako se utegne zgoditi, da bo ideja demokracije žrtvovana trenutni varnosti angleškega imperija. Spričo tega je tudi verjetno, da bo Franco svoje načrte uresničil. Vprašanje pa, veliko vprašanje pa je, če je to v korist španskega naroda, angleškega imperija in svetovnega miru. Zgodovina namreč nikoli ničesar ne odpušča. Španija nam je dokaz, iz katerega naj bi se vsi s pridom učili, dokler to lahko storimo vsaj brez hudih žrtev.

Na Daljnem vzhodu

se boji nadaljujejo z vso silo. Japonska ofenziva, ki so jo začeli zadnjo soboto, pa je vendar doživela popoln polom. Kitajska zračna obramba je bila nepretrgoma 24 ur v boju in je v prvi vrsti zasluga kitajskega letalstva, da je velikopotezna japonska ofenziva doživela neuspeh. Japonci so imeli silne izgube na mrtvih in ranjenih in so morali Kitajcem prepustiti ogromne zaloge živil, municije, orožja in drugih vojnih potrebščin, ki so jih nakopičili pri Šanghaju v prepričanju, da bo ofenziva uspela. Izgube Japoncev cenijo na 40.000 mož. Tudi Kitajci so imeli velike izgube. Kitajci so tudi porušili nasipe ob reki Tusi, da so na ta način zaustavili prodiranje Japoncev proti Cinanfuju. Japonci so bili v tem času baš v neki nižini, ki se je v manj ko pol ure spremenila v ogromno jezero. Na tisoče Japoncev je utonilo.

Pri teh bojih so japonska letala, očitno po pomoti, začela obstreljevati s strojnimi tudi mednarodno koncesijo. Neko japonsko letalo je obstreljevalo angleško stražo na meji mednarodne koncesije. Več angleških vojakov je bilo ranjenih, eden pa je poškodbam podlegel. Angleški poslanik v Tokiju je dobil nalog, naj vložiti pri japonski vladi oster protest. Angleške čete so dobile nalog, da v bodoče brez pardona streljajo na letala, ki bi jih napadla.

Po vsej Kitajski je zavladalo zaradi poraza Japoncev pri Šanghaju veliko navdušenje. Listi objavljajo obširna poročila o bojih, ki so bili izredno krvavi. Japonci so vrgli v boj nad 100 tankov in so skušali ob podpori 300 letal prodreti kitajsko fronto, vendar pa so se vsa njihova prizadevanja zlomila na junaškem odporu kitajskih čet in kitajskega letalstva.

Ko prečitata Kmetijski list, dajte ga lepo v žep in pokažite ga sosedu. Opozorite ga na važnejše članke, ki so pisani v duhu kmetijskega pokreta. Ne bo vam treba tega ponoviti trikrat, pa boste imeli pridobljenega novega naročnika za prihodnje leto.

Kmetska mladina

Vas naj govori za vas!

Delo slovenske kmetke mladine je javno, jasno in pošteno. Marsikomu to ni vselej prav, posebno pa ne tistim krogom, ki v kmetu vidijo še vedno nekaj podrejenega, nekaj takega, kar sme živeti samo zato, da je lahko — izkoriščano.

Nič ne rečemo: Res je, da imamo pri nas polno društev in organizacij, ki bi rade bile kmetke in si po nevrednem tudi nadevajo to ime. Preden pa kmetki živelj katero koli izmed njih prizna, mora najprej pogledati, kakšen položaj zavzema v njih kmetki in vaški človek sploh.

Na vodilnih mestih so po takih laži-kmetških organizacij vsi mogoči ljudje, samo kmetkega človeka, takega iz vrst delovnega ljudstva, ki sestavlja slovensko vas, zastoj iščemo med njimi. Če pa slučajno kje je, mu je ob stran postavljeno močno in neizprosno jerobstvo, tako, da je siromak sam le senca in izvrševalec tujih ukazov.

To gospoda prav dobro ve in natančno po načrtu in do podrobnosti premišljeno nalašč dela tako. Zakaj? Zato, ker je vsem tem ljudem beseda kmetki ali kmečki — samo dobrodošla krinka, s katero skušajo premamiti in uspavati poštenega vaškega človeka.

Dolgo je šla taka setev bogato v klas, danes pa se jasni. Sonce spoznanja je začelo požigati laž po naših vaseh. Proces, ki je s tem nastal, pomeni naše narodno ozdravljenje in prebujenje. Vsak pošten človek, brez ozira na stan in politično ali kulturno smer, ga mora biti iskreno vesel, ga mora pozdravljati in po svojih močeh

podpirati. Saj v tem smo si menda vsi edini, da je le svobodna, gospodarsko in kulturno napredna in močno utrjena vas tista dragocena celica, iz katere narod črpa svojo moč, svoje zdravje in vse svoje sile za uspešni razmah.

Slovenska kmetka mladina, ki je spoznala vso prevejanost nekaterih ljudi, si je ustanovila lastno organizacijo. V njej vlada pravi vaški duh svobode, tovarištva in vzajemnosti, v njej ima povsod odločilno besedo vaški človek sam in skupaj z njim le tisti ljudje, ki jih on pokliče, ko se je prepričal, da niso njegovi samo z besedo, ampak z vsem srcem in vso dušo.

Prav zato pa je po našem mnenju mladinska organizacija društev kmetških fantov in deklet edina, ki sme nositi s pravico to ponosno in častno ime. Naj se le trudijo temne sile z leve in desne, kako bi na te mlade in pošteno ljudi nanesle neprijetnih senc, slovenska vas kljub temu in morda prav zato toliko bolj jasno čuti in se zaveda, da ji le v tem rodu raste bodočnost. Slovenska vas ve, da je le tisti mladina res njena, ki živi in dela za vas. Zato si pa ta vas tudi ne bo dala vzeti pravice, da bi smela sama govoriti zase in odločati o sebi. Naj se pleto še take spletke, vas jih odklanja, ker veruje samo svoji mladini, ki se v žarkem idealizmu ne bo dala od nikogar premotiti, še manj pa od koga v temo zavajati!

*

Duplje pri Kranju

Prihodnjo nedeljo 31. oktobra t. l. ob pol 10. uri dopoldne bomo imeli pri nas ustanovni občni zbor Društva kmetških fantov in deklet. Na občnem zboru bo poročal zastopnik Zveze kmetških fantov in deklet iz Ljubljane. Novo društvo smo ustanovili iz potrebe, da bomo imeli tako možnost nuditi naši mladini vse, kar potrebuje za svoje življenje, posebno pa vzgojo in izobrazbo. Vabimo na zborovanje vse, posebno pa tudi naše starejše somišljenike.

družbenemu davku, samoupravne doklade maksimirane na 10, oz. 20%). Losinger & Co., Bern (gradnja železnic Požarevac-Kučevo), Petrovac-Zaguvica-meja (oprostitev vseh državnih in samoupravnih davkov, doklad, trošarin in carin). Batignolles (gradnja železnic Kuršumliza-Priština, Belgrad-Pančevo, oproščena tudi državnih in samoupravnih trošarin od predmetov za pogon strojev, in sicer, če jih kupi v državi neposredno od producenta). Tvrdba Edmund Boyer iz Angersa (gradnja železnic, oproščena tudi monopolne takse za nekatere predmete državnega monopola). Evropska družba za hipotekarni kredit v Parizu (gradnja železnic Veles-Prilep), Borski rudniki bakra.

K tem pride še iz najnovejšega časa »Višegradska industrija« (Vistad), ki jo vodi inž. Stanković. Tudi ta družba ne plača ne državnih ne banovinskih in ne občinskih davkov, niti trošarine na tok in nobene carine na uvoženo blago.

Oskubljeni kmetje, za danes naj vam zadoštuje ta skromen, a drugače prav žmahten ocvirk. Ko boste tega do jedra prežvečili in prebavili, bom poskrbel za nov futer.

Politična načelnost

Če se smatraš za političnega osla in ne veš, kaj pomeni beseda načelnost in doslednost, potem ti priporočam, da greš peš ali z vlakom do vaškega mežnarja, se pri njem izposodiš gosposki kmetki list »Domoljub« št. 42 z dne 20. oktobra 1937, ki te pouči na prvi strani v tretjem stolpcu o politični načelnosti in doslednosti s takimle ženfom:

»Če je penzioniranih 50 slovenskih učiteljev, nastavilo na ta izpraznjena mesta 30 Srbov, 15 Hrvatov in 5 Slovencev, tako da je danes pri nas že skoraj 300 razredov brez učiteljev, dočim strada na stotine učitelje brez posla. Podobno bi lahko naštevati še naprej. Tako izgledajo torej

K zdravju
Tvojega otroka spadajo tudi
zdravi zobje

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Kramer-Pučljeva načela o bratstvu in »uedinjenju« v dejanjih, zato ni čudno, če se Slovenci z vso silo upiramo takemu »jugoslovenstvu« že nad petnajst let ter ne bomo odjenjali, dokler ga ne pomedemo.

Bistveni del političnih načel je torej ta, da so v skladu tudi z dejanji. Načela morajo biti vedno enaka, kadar smo v opoziciji ali v vladi, enaka za občino, banovino ali za vso državo, enaka morajo veljati za Jugoslavijo, kakor za Avstrijo. Ako smo stali na demokratičnem stališču za časa Živkovićeve diktature, ne smemo, ako smo res načelni, tajiti demokratičnih načel danes in ne moremo odobravati diktature nikjer.

Če ni to načelno in demokratično, naj se spremenijo zajci v satane!

Dopisi

Mirna peč

Zadnje čase tvorijo pri nas občinske ceste posebno poglavje zase. Toliko zapostavljenosti kot jo moramo občutiti sedaj občani spodnjega konca, ni doživela menda še nikdar nobena vas. Mesto da bi se nam ceste izboljšale, nam kvarijo še ono, kar smo si napravili sami. Tako so izkopali že spomladi obcestne jarke in pot na delu od Matetovega kozolca do kapele še do danes ni odmaknjena. Prav tako so izkopani čez cesto proti Malenski vasi jarki, ki ne zaslužijo to ime. Saj so polovico pregloboki, da bi se človek ponoči lahko poškodoval. Zahtevamo, da se popravi vsaj ti nedostatki.

Buče

Strašna vremenska katastrofa naz je zadela 26. julija t. l. Z nenavadno naglico so se pripodili temni oblaki s silnim viharjem. Nad vso okolico se je vsula kakor orehi debela toča. V dobre pol ure je bila vsa okolica popolnoma opustošena. Bogato obloženo sadno drevje, vinogradi, gozdovi so bili do golega okleščeni. Izgledalo je kakor sredi zime. Ni bilo videti zemlje, tako je bilo nastlano z vejami, listjem in dračjem. Otave ni bilo več. Na njivah vse stolčeno. Veliko sadnega drevja je bilo s koreninami izruvanega.

Najhujše je bila prizadeta občina Sedlarjevo, pod katero spada sedaj tudi Buče in Lastnič in še nekaj delov drugih občin. Vsi viri dohodkov so uničeni in na tleh je naše gospodarstvo. Milijonsko škodo nam ne bo nihče nadomestil. Podpore, ki jih dobivamo, so neznamen del tega, kar nam je uničeno.

In tu moramo odločno zastaviti besedo, ki

Mlatic

Fige nam kažejo

Da me ne boste obirali s priimkom kakega denuncianta — povem naprej, da tega jaz ne trdim, ampak drugi pravijo, da se je uvedla v naši po toči in povodnjih opustošeni domovini praksa tako, da tako zvani prečanski fabrikanti lahko izžemajo to našo ne bogato, ampak samo zabuhlo zemljo tako, kakor izžema ob ponedeljkih zjutraj skrokran šnopsar limono, da uteši svoj za kisline nenasični želodec.

Da pa ne ostanem na koncu koncev le grd denunciant, baraba, ali celo kaj hujšega, ker sem se upal utrgati v našem zelniku na pol prepovedano cvetko, mi dovolite, kmetje in kmetice, da se vam izkašljam prav tako kakor se izkašlja grešnik pri spovedi, da sem to brau, čeprav nisem koštrun, na plankah v nekih cajtengah. Ali kakor ne gre osel na led brez copat — tako nisem hotel jaz z resnico na dan toliko časa, dokler se nisem na svoje špegle prepričal, da je res v knjigi »Davčne oprostitve in olajšave«, ki jo je napisal vis. docent dr. Murko, poleg drugih zanimivosti, zapisano z dodatki tudi tole:

»Tovornica aluminija, Francoska družba tuniških fosfatov v zvezi z družbo Dalmatienne (pavšalna obdavčba za 50 let), Francoska gradbena družba Batignolles (melioracije okrog Pančeva), Siemens Bauunion in Deutsches Konsortium (pančevski most), D. d. avijatičnih delavnic Breguet (izdelovanje zrakoplovov), Francoska družba Batignolles in Gutehoffnungshütte (zemunski most), Putnik (pogojna oprostitve, odvisna od maksima plačane dividende, ugodnost postopno pada). — Rudniki: Trepča Mines, Zletovo Mines, Novo Brdo Mines, Belasica Mines, Kopaonik Mines, Brskovo Mines, Rudnica Mines (vsa podjetja oproščena dopolnilnega davka k

naj ne zgreši svojega cilja. Pri razdeljevanju podpor ne sme igrati nobene vloge politično prepričanje in strankarska pripadnost. Ne sme biti nobene razlike razven po potrebi in škodi, ki jo je posamezni kmet utrpel. Naj se k tej nesreči, ki je zadela vse enako, ne pridružuje še krivica od ljudi.

Odpis zemljiškega davka od uničenih parcel je samo po sebi razumljiv. Tudi odlog plačil anuitet naj se brez odloga izvrši za vse prizadete kmete.

Dovoli naj se čim prej brezplačen prevoz koruze, žita in druge človeške hrane. Prevoznice naj dobe izključno kmetijske gospodarske organizacije.

To so najnujnejše zadeve, ki se morajo za težko prizadete kmete takoj izvršiti.

Odklonjene brzovavke

Misliti, da mi ne zamerite, če se malo oglašim spet iz našega konjiškega kota.

Pred kratkim je imel občinski odbor v Konjicah sejo, ki so se je udeležili tudi trije gospodje, katerih dotlej odborniki večine še niso imeli prilike videti na sejah. Kar nenadoma so se spomnili občinskega blagra zdajle ob ponovni prekomasaciji občin.

In veste, kako so zastavili svojo delovno vneto? Kakor je znano, je naša občina pri zadnji prekomasaciji utrpela s priključitvijo dejansko svojo samostojnost. Nihče ni tega ukrepa pozdravljal, ampak smo bili vsi občani proti njemu. Žal pa nihče ni čutil potrebe, da bi se kaj informiral o naših željah in predlogih. Sedaj so pa prišli 3 odborniki, ki predstavljajo v naši občini politično manjšino in so predlagali celo vrsto pozdravnih in zahvalnih brzovavk.

Večina v odboru je na ta nespreten napad dostojno odgovorila. S 15 proti 3 glasovom so bile brzovavke odklonjene.

Upamo, da so s tem trije gospodje dobili dostojen odgovor, z njimi pa tudi vsi tisti, ki še zdaj nočejo razumeti, da narod ni samo molzna krava, ampak tudi gospodar!

Zadoščenje županu Medenu

V Begunjah pri Cerknici je od 1. 1926. do 28. maja letos županoval vzoren gospodar, ugleden posestnik in industrijec g. Anton Meden. Teda je bil nenadoma razrešen zaradi nečastnih dejanj. Župan Anton Meden je imel mirno vest, politični nasprotniki pa so seveda na najgrše načine zlorabljali njegovo razrešitev, ki je prišla ravno v dne, ko je g. Meden sestavljal napredno kandidatno listo za nove občinske volitve.

G. Meden je v svoji občini in daleč preko nje dovolj znan in cenjen, pa zadoščenja sploh ne bi rabil. Toda zadeva je prišla sama po sebi pred sodišče, ker zakon predpisuje, da mora oblast zahtevati sodno postopanje proti vsakemu županu in občinskemu odborniku, ki ga razreši z utemeljitvijo, da je zagrešil »nečastno, po kazenskem zakonu kaznivo dejanje«.

Tako se je v Ljubljani na okrožnem sodišču vršila razprava tudi proti Antonu Medenu. Župana je zagovarjal odvetniški pripravnik doktor Krek. Obtožnica je trdila, da je župan Meden za zdravljenje v ljubljanski bolnici izdal ubožno spričevalo nekemu delavcu, ki se je bil ponesrečil pri delu v nekem Medenovem industrijskem obratu in bi torej moral biti zavarovan pri OUZD. S tem, da je izdal lažno uradno listino, kar je po kazenskem zakonu kaznivo. Pri razpravi se je pokazalo, da potrdila, ki jih je izdal kot župan, niso vsebovala ničesar neresničnega in da torej župan Meden ni zakrivil očitnega mu dejanja. Po kratkem posvetovanju senata je predsednik Lederhas razglasil sodbo, s katero je bil Anton Meden oproščen vsake krivde in kazni. Sodba pomeni naknadno zadoščenje za njega, obenem pa ostro moralno obsodbo vseh onih, ki so njegovo razrešitev zlorabljali med volitvami za tako grdo gonjo proti njemu.

† Ferdo Tomazin

V torek zjutraj je preminul v Šmartnem pri Litiji g. Ferdo Tomazin.

Od ustanovitve bivše SKS je bil pokojnik njen član in zvest pobornik kmetijskega pokreta v Zasavju. Bil je večkrat kandidat za narodnega poslanca ter večletni član občinskega odbora in župan v Šmartnem pri Litiji. Udeleževal se je v vseh naprednih kulturnih in gospodarskih organizacijah in prav posebno mu je ležala na srcu zasavska podružnica planinskega društva, ki je pred leti zgradila planinsko kočjo na Sveti gori.

Ferdo Tomazin je bil agronom. Služboval je dolgo vrsto let kot upravitelj in oskrbnik raznih graščinskih veleposestev. Povsod je uvajal na-

predno kmetijsko gospodarjenje. Prav posebno pa je posvetil svoje bogato praktično znanje zasavskemu kmetu, ko se je vrnil v Šmartno in pričel doma kmetovati.

Ferdo je bil dober kot kruh. Njegova duša ni prenesla krivice. Zaradi svoje dobrote, prijaznosti in vljudnosti je bil znan daleč, daleč preko domačega kraja. Prijeten družabnik je bil in rad je pel. In kdor poje, ne dela zla, pravi pregovor. Ferdo ni nikoli zlo mislil, še manj delal.

Osebnih nasprotnikov Ferdo sploh ni imel. Tudi politični nasprotniki so ga spoštovali in cenili, čeprav so mu delali svojčas krivico.

Ferdo Tomazinu bomo ohranili trajen spomin.

Tragedija pri Gorjah

Prejšnji torek je po vsej javnosti presunljivo odjeknila vest o tragični avtomobilski nesreči, ki je pri Zavrtniku v Blejskem kotu zahtevala troje človeških življenj, med katerimi so posestnik in gostilničar ter bivši župan Jakob Kunstelj iz Gorij pri Bledu, 22letna mladenka Verica Sodjeva in — Ivan Kenda, ki je dejanski ustvaritelj Bleda kot svetovnega letovišča.

Ivan Kenda

Pokojni Ivan Kenda, po rodu iz Žage pri Bovecu, je edinstven primer v naših gospodarskih krogih. Kot gostilničar se je popolnoma posvetil svojem poklicu in je dvignil slovensko hotelsko obrt na evropsko višino.

Deloval je najprej v Sloveniji, potem v Sofiji, kasneje pa se je spet vrnil k nam in kupil na Bledu Malnarjev hotel in grad.

Zdaj je začel izvajati svoje velikopotezne načrte, da dvigne Bled na stopnjo modernega letovišča in kopališča, ki bo v čast in ponos ne le ožji slovenski domovini, marveč vsej Jugoslaviji. Delu v ta namen se je posvetil zlasti potem, ko mu je zaupanje soobčanov poverilo mesto župana. Nprestano je snoval načrte, kako bi Bled prenovil, olepšal in ga napravil vabljivejšega za tujce. Marsikateri svoj načrt je izvedel v proseh občine in Bleda, še več pa jih je ostalo neizvedenih, ker široki sloji prebivalstva niso imeli pravega smisla in razumevanja, kakor je to pač običajno, za velikopoteznost njegovih zamisli. Kenda je bil prvi, ki je prav razumel veliki pomen tujskega prometa za Bled in vso Gorenjsko, a tudi prvi, ki je znal ceniti neprecenljivo važnost časopisne in druge reklame za povzdigo tujskega prometa. V to svrhu je žrtvoval težke milijone in ne brez uspeha, saj je vsako leto prihajalo na Bled več tujcev, več letoviščarjev, zlasti odkar so tudi drugi hotelirji jeli posnemati njegov vzgled. Ko pa je po dolgoletnih naporih napravil Bled vabljiv za tujce in se je njih dotok tako rekoč že ustabil, je hotel svoje podjetje tako razširiti in izpopolniti, da bi ustrezalo najmoder-

nejšim zahtevam. Sredi gradnje je nenadno nastopila huda gospodarska kriza, posla so mu potrebna gmotna sredstva in moral se je zadolžiti pri bankah. To je bila njegova nesreča. V letih krize se ni mogel več izkupati iz dolgov, obresti so požirale vse dohodke podjetja in še več — tako je omagal in podlegel. Iskal je pomoči povsod, ni je pa našel nikjer... Lani so mu na dražbi prodali posestvo — hotele, Grad, jezero, Savo Bohinjko, vse, kar je bilo njegovega, za 23 milijonov. Posestvo je prešlo v bančne roke.

Ta prvi del velike Kendove tragedije je zdaj presunljivo zaključen s prerano smrtjo tega moža, ki ni bil samo vzoren podjetnik, ampak tudi iskren in vzoren idealist. S požrtvovalnostjo poštenjaka je podpiral vse, o čemer je vedel, da je zraslo iz naroda in da je narodu namenjeno.

Po presunljivi katastrofi so položili krsto s truplom zaslužnega pokojnika, ki je bil podstarosta blejskega Sokola, na mrtvaški oder v Sokolskem domu na Bledu. Sokoli so stražili zemске ostanke svojega velikega brata, ljudstvo pa se je od blizu in daleč hodilo poslavljat od njega in molit za pokoj njegove plemenite duše.

Jakob Kunstelj

Pri pogrebu, ki je bil prav zaradi svoje preprostosti tem veličastnejše turoben, mu je govoril v slovo starosta dr. Jože De Gleria. Dejal je med drugim:

Kaj je Ivan Kenda pomenil za Bled, je vsakomur znano. Zato ne bom našteval njegovih zaslug za razvoj našega svetovnega letovišča in zato se bom samo v imenu Sokola poslovil od najbolj priljubljenega in zaslužnega brata. Ves svoj notranji nemir, svojo borbenost, delavnost in optimizem, ki ga je Ivan Kenda kazal na gospodarskem področju, je prenesel tudi v sokolske vrste. Ko je Bled dobil svoj prvi sokolski dom, je bil zgrajen predvsem iz njegovih žrtev.

Sedaj spi Ivan Kenda na Bledu, ki ga je tako ljubil. Tam sanja svoj večni sen in čaka, da bo usoda popravila krivico, ki jo je zasekala.

Ko se klanjamo spominu tega moža velikanu, ko izražamo svoje toplo sočutje žalujočim svojem, ponavljamo tudi mi, da nam bo Kenda vedno kot svetel vzornik živel v srcih. Slava mu!

Položnice

Naročniki, ki ste prejeli v zadnji in današnji številki Kmetkega lista priložene položnice, se naprošate ponovno, da poravnate v najkrajšem času zapadlo naročnino, sicer bomo neljubo primorani zamudnikom ukiniti nadaljnje pošiljanje »Kmetkega lista«.

Domači dogodki

× V dimu se je zadušil prejšnjo nedeljo v Radatovičih v Zumberku klepar Janez Dacar iz Ljubljane. Zvečer je nastal ogenj v hiši Janka Popoviča. Stanovalci so hiteli reševati razne predmete in jih nositi v klet sosednje hiše istega lastnika. Nihče ni opazil, da so vmes tudi tleče reči. Iz kleti, kjer so predmeti seveda tleli dalje, je prodiral dim v sobo, kjer je spal Dacar. Preden so ljudje to opazili, se je speči klepar v dimu zadušil.

× V Starem trgu pri Slovenjem Gradcu je nedavno zvečer nastal velik požar pri posestniku Kotniku. Ogenj je upepelil hišo, gospodarska poslopja in domala vse pridelke. Ogenj so povzročile saje, ki so se vnele v dimniku. Gasilec se je komaj posrečilo, da so požar omejili, rešiti pa kljub vsem naporom niso mogli skoraj ničesar.

× Vlomilska sreča in smola. V Ljubljani sta dva zaveznika nedavno sredi popoldneva s ponarejenimi ključi vlomila v trgovino M. Bajdove in odnesla za čez 3000 din manufakturnega blaga. Imela sta »srečo« in sta blago še isti dan prodala. Za srečo je prišla »smola« in sta oba brata še isti večer prišla pod ključ. Trgovka je dobila blago nazaj, podjetna junaka, brezposelni trgovski potnik Štefan Gradišar in nekdanji gostilničar Stanko Vozel, pa bosta prejela na sodišču primerno plačilo.

× Kakor oreh debela toča je padala pred nekaj dnevi v Slovenskih goricah in uničila ljudem znaten del ajdovih posevkov. V tem poznem času je taka ujma tako nenavaden pojav, da ga niti najstarejši ljudje ne pomnijo.

× Dva sode vinskega mošta so žejni tatovi odnesli iz vinske kleti mariborskega trgovca Ivana Andrašiča, ki ima svoje posestvo v Smolincih v Slov. goricah. Trgovec ima spričo tega 2000 dinarjev škode.

× V Lovniku pri Poljčanah sta ondan na banovinski cesti trčila tovorni avto nekega posestnika in dvovprežni voz drugega posestnika. Avto je s svojim zadnjim delom zadela konja in mu razparal trebuh, da so morali ubogo žival na mestu pokončati. Nesrečo je deloma povzročilo nesrečno naključje, ker se je pri srečanju levi konj ustrašil in odskočil proti avtomobilu, ki je vozil pravilno. Kljub temu je lastnik avtomobila kmetu takoj poravnal škodo v znesku 4500 dinarjev.

× V lonec kropa je padel v Gor. Lendavi dveletni Silvester, sinko posestnika Franca Rogiča. Zaradi hudih opeklin je otrok kmalu po nesreči izdihnil.

× Svinjski sejem v Mariboru. Na svinjski sejem v Mariboru 22. t. m. je bilo pripeljanih 363 svinj. Cene so bile naslednje: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 70 do 100, 7 do 9 tednov stari 85 do 105, 3 do 4 mesece stari 130 do 170, 5 do 7 mesecev stari 210 do 340, 8 do 10 mesecev stari 350 do 440, 1 leto stari 620 do 780; 1 kg žive teže 6 do 750, 1 kg mrtve teže 9 do 11 din. Prodanih je bilo 166 svinj.

× V Škofji Loki je umrl po daljšem bolehanju v 74 letu starosti posestnik in trgovec Ivan Košir. Rajni je bil povsod spoštovan in visoko čislani javni delavec. Udeleževal se je zlasti v združništvu in si pridobil s svojim požrtvovalnim in nesebičnim delom nevenljivih zaslug. Zveza slovenskih zadrug mu je poklonila ob priliki 100letnice rojstva Mihe Vošnjaka v priznanje častno diplomo.

... dokler ji ni prinesel veter prt, opran z Radionom

Dve gospodinji ... obe imata radi snežnobelo perilo. Vsaka pa uporablja drugo pralno sredstvo in glej kako velik je razloček! Perilo, oprano z Radionom, je „Radion-belo“, ker vsebuje Radion dobro Schichtovo milo in je prepojen s kisikom, ki pronica skozi tkanino in pere Vaše perilo tako temeljito, da se njegova belina povsod takoj zapazi. Če boste samo enkrat oprali perilo z Radionom, ne boste nikoli več uporabljali drugih pralnih sredstev.

Schichtov
RADION
pere sam

× Več kot 2 milijona škode je povzročil požar v skladišču gradbenega materiala tvrdke S. in K. Bonačič v Splitu. Razen gasilcev so pomagali gasiti tudi vojaki, mornarji in orožniki. Požar je bil tako velikanski, da v Splitu že nekaj desetletij ne pomnijo podobne ognjene katastrofe.

× V Zgor. Radvanju so bili otroci posestnika Franca Gregorca ondan sami doma in so si opoldne hoteli skuhati kosilo. V štedilniku so močno zakurili, nato so se pa šli pred hišo igrati. Ogorek, ki je medtem padel iz štedilnika, pa je povzročil požar in je zgorela hiša z vsem, kar je bilo v njej, ter gospodarsko poslopje. Gregorc ni bil nič zavarovan.

× Na cesti Križevci-Prihova je na klancu ob Tinkovi žagi zgorel tovorni avto, last tovarnarja Glanzmana iz Tržiča. Tekstilno blago, namenjeno v Mursko Soboto, so večinoma rešili, le nekaj bal je osmojenih.

× Duševno bolnih je v naši državi skupno okrog 30.000. Za vse te bolnike manjka primerne zavodov. V splošnem prevladujejo med temi bolniki moški, relativno pa je v Sloveniji število duševno bolnih žensk največje. Pri nas v Sloveniji vlada tolikšno pomanjkanje primerne zdravstvenih zavodov, da živi na svobodi 1897 duševno bolnih oseb, ki so seveda vedno nevarne svoji okolici. Kdaj se bodo poklicani spomnili, kaj je njihova naloga?

× **Požar** je upepelil hlev posestniku Kranjcu v Vareji pri Sv. Vidu pri Ptuj. Živino so komaj rešili zgorela pa je vsa krma in tudi velik kup slame je ogenj uničil.

× **Iz zaseče** je ustrelil bržkone kak divji lovec 36letnega Jakoba Holskega, ki je bil kot gozdar uslužben pri grofu Draškoviču v Trakoščanih. Nedavno je namreč gozdar pregledoval grofove gozdove na področju občine Bednja. V službi je omahnil mož kot žrtev nizkotne maščevalnosti.

× **Avtomobilske nesreče** se zadnje čase vrste kakor svetniki v pratiki. Ako bi sproti hoteli naštetiti vse, bi menda samo s poročili o njih vsak teden napolnili naš list. Skoraj hkratu z blejsko nesrečo se je pripetila druga na cesti proti Nikšiču. Tam je zdrknil avto v 30 metrov globok prepad in se ves razbil. Po čudnem naključju pa so kljub temu potniki ostali nepoškodovani.

× **Francoski rezervni oficirji** so na povabilo naših obiskali Jugoslavijo. Vsa Slovenija in zlasti Ljubljana jih je navdušeno in slovesno sprejela. Gostje so iz Ljubljane navdušeni in z najlepšimi vtisi odpovali dalje v Zagreb in Beograd.

× **Utopljenec v Dravi**. Pri Sv. Lorencu na Pohorju je naplavila Drava truplo 55letnega Petra Razbornika iz Vurmata pri Selnici ob Dravi, ki so ga pogrešali od 24. septembra. Ker niso ugotovili na truplu nikakšnih znamenj, ki bi kazala na nasilno smrt, prevladuje mnenje, da je šel Razbornik prostovoljno v smrt.

× **V Križah pri Trziču** so neznani vlomilci vlomili v župnišče. Iskali so denar, a ga niso našli in so se morali zadovoljiti le z neznatnim plenom. V sobi, kamor so prišli, je spal pastir, ki se pa ni zbudil in se tudi vlomilci niso nič zmenili zanj.

× **Z bratovim drobjem v rokah**... V mariborsko bolnico so pred kratkim pripeljali Alojzija Obretana iz Črne, ki so ga strahovito razmesarili trije podivjanci. Obretana je spremljal njegov brat, ki je držal v rokah Alojzijevo ranjeno drobje. Zverinski pretepači so mu namreč razparali trebuh. Vse tri podivjance so prijeli orožniki. Obretanovo življenje pa se nahaja na prevesici.

× **Na Sušaku** je v železarni »Metale« pred kratkim pri gašenju železa nastala eksplozija. Trije delavci so bili pri tem hudo nevarno, osem pa manj nevarno ranjeni.

Kontrolna služba na cestah

Zavoljo vedno pogostejših prometnih nesreč, opozarja uprava policije v Ljubljani vso javnost, da je uvedla cestno kontrolno službo po vseh cestah dravske banovine iz razloga, da se že enkrat upostavi red na naših cestah sploh in pa da se tako vsaj delno preprečijo vedno bolj in bolj množične prometne nesreče. Čestne kontrolne patrulje že poslujejo od 17. ter imajo nalog, da vsak tudi najmanjši zapaženi prekršek cestnega reda prijavijo v strogo kaznovanje. Zato naj vsi vozniki z motornimi ali vprežnimi vozili kakor tudi kolesarji in pešci začno resno upoštevati in se točno ravnati po predpisih cestnega reda, predvsem naj pa vozijo tako, da bo promet na cestah neoviran in varen.

Kakor pozdravljamo vsako prizadevanje, ki gre za tem, da se dvigne ugled in zagotovi varnost našega cestnega prometa, tako se nam vendar zdi, da s takimi ukrepi vprašanje ne bo rešeno. Dokler naše ceste ne bodo urejene za promet, kakršen se po njih razvija, dotlej ne bo pomagala nobena druga uredba. To je resnica, ki bi jo morali upoštevati vsi poklicani in se v dejanjih ravnati po tem.

Živinski sejmi

Na zadnji živinski sejem na Dunaju je bilo prignanih 686 volov, 484 bikov in 905 krav, skupno 2.075 glav, od tega iz Avstrije 1.795, iz inozemstva pa 280. Zaradi velike ponudbe posebno srednjevrstne govedi so splošno cene nazadovale. Le prvovrstni voli so obdržali cene preteklega tedna, dobri in srednji so popustili za 3 groše, slabše vrste pa celo za 3 do 5 grošev, dobre krave za 3 do 5, biki dobri za 2 do 3, srednji in slabi za 5 do 7 grošev. Cene so bile naslednje: voli 0'97—1'54, biki 0'88—1'13, krave 0'84—1'10, klavna živina 0'62—0'83 šil. za kilogram žive teže.

Važnejša radio predavanja

od 31. oktobra do 7. novembra 1937.

Nedelja, 31. oktobra. 9.15: Praznik našega morja. — 17.00: Bolezni in napake sadjevca.

Ponedeljek, 1. novembra. 18.40: Železarne: Jesenice, Javornik.

Sreda, 3. novembra. 18.00: O sodobni francoski mladini. — 18.40: Davčne oprostitev in olajšave.

Petek, 5. novembra. 11.00: Denar sveta vladar. — 18.00: Mati v družini.

Sobota, 6. novembra. 20.00: O zunanji politiki.

Sejmi

31. oktobra: Ribno, Sv. Barbara v Halozah.
 1. novembra: Trbovlje, Murska Sobota.
 2. novembra: Črnomelj, Kamnik, Cerkljica, Dol. Lendava, Mirna, Ormož, Ptuj, Vitanje.
 3. novembra: Ljubljana, Trzič, Zagorje ob Savi, Brežice, Celje, Hrastnik-Dol, Maribor, Ptuj, Trbovlje, Dravograd, Pišce, Razkrižje.
 4. novembra: Črnomelj, Vrhnika, Mokronog, Slov. Konjice, Sv. Lenart nad Laškim, Turnišče.
 5. novembra: Maribor, Ptuj, Središče, Beltinci.
 6. novembra: Št. Vid pri Stični, Domžale, Kamnik, Škofja Loka, Hrastnik-Dol, Trzič, Jesenice, Mengeš, Vel. Lašče, Maribor, Sevnica, Vrhnika, Ponikva, Celje, Brežice, Križevci pri Ljutomeru, Rečica ob Savinji, Prevalje, Trbovlje, Nova cerkev, Zabukovje, Sv. Lenart v Slov. gor., Križevci v Prekmurju.

Vrednost denarja

1 ameriški dolar	Din 43'—
1 nemška marka	Din 17'45
1 avstrijski šiling	Din 8'80
1 švicarski frank	Din 10'—
1 angleški funt	Din 215'—
1 češkoslovaška krona	Din 1'52
1 italijanska lira	Din 2'28
1 francoski frank	Din 1'42

Kmetski hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1

Telefon št. 28-47

Rač. pošt. hran. št. 14.257

Brzjavni: Kmetskodom

Račun pri Narodni banki

Eskontuje menice

Daje kratko-ročna posojila

Izvršuje ostale denarne posle

Zaupajte denar domačemu zavodu!

Nove vloge
vsak čas razpoložljive obrestuje
po 4%
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune

EKONOM

I. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7

(v lastni hiši)

Telefon interurban 25-06

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mišvske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne »Illovaec, Karlovaec, za vse vrste zidne in strešne opeke.

TISKOVINE

vseh vrst trgovsko, uradno, reklamne, časopisa, knjige, večbarvni fisk hitro in poceni

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA ULICA 23
TELEFON ŠTEV. 25-52